شیعری وەرگێڕدراو

جوبڕان خەلیل جوبڕان

هاووڵاتیان

وەرگێڕ: لەیلا ساڵحی

بە شوێن چییەوە هاووڵاتیان؟
دەتانەوێ من چێ بکەم
کۆشک گەلێکی ڕازاوە
نەخشاو بە وشەی بێ مانا؟
یان پەرستگەی وا کە میچی
لە خەیاڵێکی ورشەدار داتاشرابێ؟

یان دەفەرموون بڕووخێنم
ئەوەی درۆزن و خوێنخۆر بینایان کرد؟
ئەرێ چۆنە بە دەستی خۆم لە بن بێنم
ئەوانەی کە دووزمان و گوناح باران دایان چاندووە؟
دە ئاواتی گەمژانەتان بدرکێنن!
هاووڵاتیان چیتان دەوێ؟

ئەرێ چۆنە وەکو بێچووە پشیلەیەک بپرخێنم
هەتاکوو ئێوە دڵخۆش بن؟
یان وەک شێرێک بنەڕێنم
تا دڵخۆشی لە هەناوی خۆم بگەڕێ؟
ئەمن سترانم بۆ خوێندن
بەڵام ئێوە هەڵنەپەڕین
بەرەو ئێوە فرمێسکم ڕشت
بەڵام ئێوە قەت نەگریان
ئەرێ دەبێ من بۆ ساتێک
ستران بڵێم و فرمێسکیش داوەرێنم؟
لەشی ئێوە لە ئێش دایە لە ژانی سەختی برسێتی
لەگەڵ ئەوەش میوەی زانست یەکجار زۆر دڵڕفێن ترە
دڵەکانتان هەڵدەپرووکێ لە تینوێتی
لەگەڵ ئەوەش سەرچاوەی ژین لە لایماڵەکانتان زیندوو
لەبەر چی لێی ناخۆوە؟
زەریا هەر وا لە هەڵکشان و داکشان دایە
مانگ دەبێتە بەدری تەواو
دیسان هیلال دەبێتەوە و
زەمان
زستان و هاوین یەک بە دوای یەکدا دێنێ.
هەموو شتێک لە گۆڕانە
وەک نسێی خودایەکی لە دایک نەبوو
کە ناسرەوێ لە نێوان زەوی و هەتاودا
بەڵام ناکرێ ڕاستەقینە بگۆڕدرێ
یان لە ناوچێ.
کەوابوو بۆ تێدەکۆشن تاکوو ڕوخساری درێو کەن؟
ئەمن

له بێ دەنگی شەودا بانگم کردن
تا شکۆی مانگ و گەورەیی ئەستێرەکانتان نیشان دەم
بەڵام له خەو ڕاپەڕین و
بە ترسەوە
پڕتان دا شمشێرەکان و هاوارتان کرد
کوانێ دوژمن
با له پێشدا ئەو بکووژین.
بەرەبەیان
لەو کاتەدا که دوژمن هات
هەمیسان بانگم لێ کردن
بەڵام هیچ کامتان ڕانەبوون
چوون بە ترس گۆش کرابوون
لەگەڵ تاقمێک له ڕووحەکان
له خەیاڵدا... له زۆراندا.
من پێم گوتن
وەرن هەتاسەر دوندی چیا بڕۆین و
بڕوانینە جوانی دونیا
له وەڵامدا ئێوە وتتان
له قووڵایی ئەم دۆڵەدا باوکانمان ژیاون و
له بێدەنگی وێدا مردوون
له ئەشکەوتیشا نێژراون.
چۆن دەتوانین لێرە بڕۆین بەرەو جێیەک
که ئەوان نەیان دەتوانی هیچ ڕێزێکی بۆ دابنێن؟
من پێم گوتن
وەرن بچینە پێدەشتێک
که بەرهەمی بە دەریا دەبەخشێتەوە
بە شەرمەوە ئێوە وتتان

هاژەی گۆلاو
ڕووحەکانمان دەترسێنێ
ترس لە قووڵاییەکان
جەستەکانمان سڕسڕ دەکا

هاووڵاتیان
خۆشم و ویستوون
بەڵام ئەویندارى ئێوەم بۆ چەتوونەو
بۆ ئێوەش ئەمە بێ حاسڵ
ئەوڕۆ کە لێتان بێزارم و
بێزاریش ئەو تۆفانەیە
لقی ویشک و خانووی لەرزۆک
ڕادەماڵێ و وێکڕا دەبیا
سووتاوم بۆ لاوازیتان
هاووڵاتیان
بەڵام ڕەحم و بەزەیی من
لاوازی ئێوەی پتر کرد
کە بۆ ژیان بێ بایەخەو
ئەوڕۆش بۆ من
بێ دەسەڵاتیتان ڕوونە،
کە گەیانم لێی بێزراوە و لێی دەترسێ.
من بۆ نزمی و خۆ بە دەستەوەدانی ئێوە گریاوم و
فرمێسکەکان وەک کانی ڕوون چاوەیان بەست
بەڵام دیسان نەیان توانی
ئەو لاوازییە سڕەی ئێوە لە ناوبەرن.
دەمامکی چاویان لابردووم
فرمێسکی من

هەرگیز دڵی بەردینی ئێوەی نەبزواند
بەڵام تاریکی دەروونیان سترپیمەوە
ئەورۆکە من
پێدەکەنم بە رەنج و چەرمەسەریتان
چوون پێکەنین تریشقەیەکی توورەیە
کە بەر لە تۆفانە و هەرگیز
لە پاش تۆفانەوە نایە.

هاوولاتیان
بۆ ئارەزووی و حەزەکانتان نادرکێنن؟
دەتانەوێ لەسەر ئاستی ئاوێکی شین
رووحی ڕوخسارتان بنوێنم؟
ئێستا وەرن و
بڕوانن چەند ناشیرینن
بڕوانن و بیرکەنەوە.
ترس
قژەکانی ئێوەی وەک خۆڵەمێش رەنگ کردووەو
بیناییتانی بە تێکڕا ڕۆرشتوە و
کردوویە دوو کونی تاریک
ترس
دەستی بە ڕوخسارتان داهێناوە
وا کە ئێستا وەک قووڵکەی شووم لە دەربەندێکا دەنوێنێ.
مەرگ
لێوی سرپی ئێوەی ڕاموسیوەو
وەکوو گەڵاکانی پاییز زەردی کردوون
هاوولاتیان بە شوێن چییەوەن؟
چیتان لە ژیان گەرەکە؟

ژیانێک کە ئیتر ئێوە بە منداڵی خۆی نازانێ؟
گیانتان خەریکە دەیبەستێ
لە ژێر دەستی قەشە و ساحیر
لە ناو پەنجەی خوێنخۆران و زاڵماندا
وڵاتەکەشتان دەبزوێ
لە ژێر هەنگاوی ئەرتەشی سەرکەوتوودا
ئەگەر کوو بە غوروورە و ڕوو بە هەتاو ڕابوەستی
نازانی چاوەڕوانی چی؟
شمشیرتان لە کالآنی ژەنگ
نێزەکانتان هەموو شکاو
مەتاڵەکانتان تێک چرژاو
کەوابوو بۆ ڕاوەستاون لە ناو گۆڕەپانی شەڕدا؟
ئایینتان دوو زمانییەوە و
ژیانتان هەموو درۆیەو
کۆتاییتان هەر هیچییە
ئەگەر وایە بۆچی دەژین؟
ئەرێ مەرگ ئارامشی چارەڕەشەکانە یان نا؟

ژیان
بڕیارێکە ئاوێتەی لاوەتی و
کۆششێکە گەشە دەکاو
ئاوەزێکە کە پیر دەبێ
بەڵام ئێوە هاووڵاتیان
پیر و لاواز لو دایک بوون
پێستەکانتان هەموو چرچ
سەریشتان شۆڕ
لە پاشانیش وەک منداڵان

هەڵاتنە ناو زەلکاوەوە و
یەکترتان بەردەباران کرد.

زانست
ئەو چرایەیە وا
تینی ژین قورس تر دەکا و
هەر کەسیش بە شوێنەوەی بێ
هەر پێی دەگا
بەڵام ئێوە هاووڵاتیان
بە شوێن تاریکیەوەن و
لەبەر رووناکایی هەڵدێن
چاوەڕوانن لە کاشەبەردەوە ئاو بێ و
ڕۆژەڕەشی خەڵکەکەتان
تاوانتانە.
من نابووڕێم لە ئێوە و تاوانەکانتان
چوون ئاگاتان لە ئاکاری خۆتان هەیە.

مرۆڤایەتی
رووبارێکی پڕ ورشەیە
لەبەر خۆیەوە دەخوێنێ و
نهێنییەکانی کوێستان لەگەڵ خۆی تا دەریا دەبا
بەڵام ئێوە هاووڵاتیان
گۆلاوێکی مەند و ماتن
پڕن لە ئەفعی و بوونەوەر.
مەشخەڵێکی پیرۆزە رۆح
وشکەڵانی دەسووتێنێ و قووتی دەداو
لەگەڵ تۆفان زۆرتر دەبێ

ڕەنگ و ڕوخساری خوداکان ڕوونتر دەکا
بەڵام ئێوە هاووڵاتیان
گیانتان وەک خۆڵەمێشێکە
کەبا
بەسەر بەفردا دابەشی دەکا و
تۆفانیش وابۆ هەمیشە
دەیپرژێنێتە دۆڵەکان

هاووڵاتیان
مەترسن لە خەیاڵی مەرگ
چوون گەورەیی و ڕەحمەتی ئەو
خۆ دەپارێزێ لە جەستەی چکۆلەتان
لە خەنجەریش مەترسن چوون
جێ ناگرێ لە دڵی تەسکی ئێوەدا

هاووڵاتیان
ئەمن لەئێوە بێزراوم
چونکە ئێوە بێزراون لە گەورەیی و گەشە و شکۆ
من پێم وایە ئێوە نزمن
چونکە خۆتان پێ نزم بوو
من دوژمنی هەموو ئێوەم
چوون نەتان هەویست بزانن
ئێوەن دوژمنی خوداکان.

سەرچاوەی: راز دل، جبران خەلیل جبران، ترجمه، پریدخت عظیما، انتشارات آبگینة، تهران 1377